

פרק:	06	ייעור
פרק משנה:	08	פיקוח מקרקעי ייעור
נוהל מס':		06.10.10
גרסה:	1	מתאריך: 10.1.2018
עמוד	1	מתוך 7 עמודים

קובץ נוהלי קק"ל

פיקוח מקרקעי ייעור

1. כללי

- 1.1 יערות המצויים בבעלותה או אחריותה של קק"ל עלולים במקרים רבים, להיות יעד לגורמים שונים המבקשים לעשות בהם שימוש ללא היתר מתאים מטעם קק"ל.
מטבע הדברים על קק"ל לנהוג בשטחי היער כמנהג בעלים ולמנוע מפולשים, מסיגי גבול וגורמים אחרים, לנכס לעצמם מקרקעין או טובת הנאה כלשהי, העלולה לפגוע בקניינה של קק"ל עפ"י החוק
- 1.2 לצורך שמירה זכויותיה ופיקוח על השימוש בנכסי היער שבבעלותה או בניהולה, הקימה קק"ל מערך פיקוח, שמתפקידו לפקח ולנקוט באמצעים הנדרשים, על מנת למנוע שימוש בלתי חוקי ביער ובנכסים המצויים בו.
- 1.3 ההיקף הנרחב של יערות קק"ל המשתרעים על כ- 5.1 מיליון דונם ושהיקף גבולותיהם נאמד בעשרות אלפי ק"מ, מחד, והפיתוי לעשות ביערות שימוש ללא הרשאה כחוק, מאידך, מעמיד בפני מערך הפיקוח אתגר המחייב התמודדות נחושה ויומיומית על מנת לשמור על נכסי היער.

2. המטרה

מטרת הנוהל להנחות את דרך הפיקוח על השימוש במקרקעי היער שבבעלותה או ניהולה של קרן קימת לישראל.

3. מעריך פיקוח מקרקעי ייעור

- 3.1 מעריך הפיקוח על מקרקעי הייעור בקק"ל, כפוף למנהל יחידת הפיקוח במפ"ק, ומורכב ממפקחים המצויים במרחבים השונים והאחראים כל אחד על הפיקוח ביערות שבאחריותו.
- 3.2 מן הראוי לציין, כי מעריך הפיקוח מסתייע בידי גורמים רבים המשיקים ליער או פועלים בתוכו כגון:
- 3.2.1 יערני קק"ל הפועלים ביערות;
- 3.2.2 גורמי תכנון וביצוע פרויקטים המרחבים ובמטה;
- 3.2.3 גורמי אכיפה וביטחון;
- 3.2.4 היחידה לפיקוח בשטחים פתוחים ("הסיירת הירוקה");

06.10.10	נוהל מס':	פיקוח מקרקעי ייעור	שם הנוהל:
10.1.2018	מתאריך: 1	ייעור	פרק:
עמודים 7	מתוך: 2	פיקוח מקרקעי ייעור	פרק משנה:

- 3.2.5 יישובים, רשויות ומוסדות הממוקמים בשולי היער ;
- 3.2.6 מבקרים וגורמים אחרים העשויים להיחשף לפעילות בלתי חוקית או השגת גבול במקרקעי הייעור.
- 3.3 מן הראוי להדגיש, כי במקרים רבים נערכות פעולות המותרות עפ"י החוק או שניתנה הרשאה מטעם קק"ל לביצועם. במקרים אלה יפעל מערך הפיקוח לבקרת הפעילות הנערכת והתאמתה לאישורים שניתנו מטעם קק"ל.

4. הסגת גבול במקרקעי ייעור

- 4.1 במקרים בהם מתקבל מידע על הסגת גבול במקרקעי קק"ל, או שעולה חשש להסגת גבול (פלישה למקרקעי ייעור) על הפקח לנקוט בפעולה מיידית לבדיקת מהות הסגת הגבול ולדווח עליה.
- 4.2 על הפקח להגיע למקום ולבצע את הפעולות שלהלן:
- 4.2.1 הפקח יצלם את השטח החשוד בפלישה.
- 4.2.2 בהמשך, יאתר הפקח את מיקומו המדויק של המקום בעזרת G.P.S ויעלה את גבולות האיתור על מפת אורטופוטו, הכוללת את שכבת הגושים, החלקות, שם היער, ישוב קרוב ואת הבעלות הרשומה על השטח.
- 4.2.3 על הפקח לברר את זהותו של החשוד ולאתרו (בשטח). במקרים בהם מחייב האיתור בדיקה מחוץ למקרקעי הייעור, על הפקח להסתייע בגורם נוספים המצויים בסביבה (על פי שיקול דעתו) והמכירים את השטח.
- 4.2.4 על הפקח לבדוק ולקבל אסמכתאות מרמ"י, כי אין הסכס/ התחייבויות/הליך משפטי לגבי המקרקעין הפלושים.
- 4.2.5 בהתאם לממצאים, יערוך הפקח דו"ח אירוע ממוכן (במערכת הממוכנת הייעודית) ויצרף את המפה והתמונות בהתאם.
- 4.2.6 המשך טיפול/סגירת האירוע יעשה בהתאם לשיקולי מנהל יחידת הפיקוח והפקח הרלוונטי.

5. טיפול ב"פלישה טרייה" למקרקעי הייעור

- 5.1 כפלישה טרייה במקרקעי הייעור תחשב פלישה של לא יותר מ- 30 ימים מתפיסת החזקה בקרקע.
- 5.2 גילה הפקח "פלישה טרייה" למקרקעי הייעור, עליו לעשות את הפעולות הבאות:
- 5.2.1 הפקח, בתיאום עם המחלקה המשפטית והסיירת הירוקה, יפעל להוצאת מכתב התראה לפינוי ולמסירתו למחזיק.
- 5.2.2 היה והפולש לא פינה את השטח בהתאם למכתב ההתראה לפינוי, יכנס מנהל יחידת הפיקוח דיון לצורך תיאום ושיתוף פעולה עם הסיירת הירוקה לביצוע פינוי ע"פ סעיף 18 ב' לחוק המקרקעין, תשכ"ט- 1969, הקובע כי:
- (א) המחזיק במקרקעין כדין רשאי להשתמש בכוח במידה סבירה כדי למנוע הסגת גבולו או שלילת שליטתו בהם שלא כדין.

06.10.10	נוהל מס':	פיקוח מקרקעי ייעור	שם הנוהל:
10.1.2018	מתאריך: 1	ייעור	פרק:
עמודים	7 מתוך: 3	פיקוח מקרקעי ייעור	פרק משנה:

(ב) תפס אדם את המקרקעין שלא כדין רשאי המחזיק בהם כדין, תוך שלושים ימים מיום התפיסה, להשתמש בכוח במידה סבירה כדי להוציאו מהם.

5.2.3 במידה והפלוש לא התפנה מהשטח, תוך 30 יום מיום הפלישה, יפנה הפקח (קק"ל) בתיאום עם נציג הסיירת הירוקה לרשות מקרקעי ישראל (רמ"י) בכדי להוציא צו פינוי מינהלי ע"פ חוק מקרקעי ציבור (פינוי קרקע), תשמ"א-1981.

5.2.4 על הפקח לוודא קבלת העתק צו הפינוי המנהלי ולצרפו לדו"ח האירוע לצורך עדכון האירוע במערכת הדיווח..

5.3 בהתאם לצו הפינוי המנהלי, יש לוודא שמסיג הגבול קיים את הצו ופינה את השטח, במסגרת הזמן שניתן ע"פ צו הפינוי המנהלי.

5.4 במקרה שמסיג הגבול לא פינה את השטח ע"פ הצו, על הפקח לפנות לגורמי האכיפה הרלוונטיים.

5.5 תיאום

על הפקח מוטלת האחריות לתיאום מועד הפינוי ואספקת האמצעים והכלים לפינוי.

5.6 הפקח ישלים את דו"ח האירוע במערכת הממוחשבת.

5.7 מנהל יחידת הפיקוח יידע את מנהל המרחב והאזור על מנת שאלה יחזרו לתפוס את החזקה בשטח.

6. טיפול ב"פלישה ותיקה" למקרקעי הייעור

6.1 כפלישה ותיקה למקרקעי ייעור תחשב פלישה שמיום תפיסת החזקה ע"י המחזיק עברו יותר מ-30 ימים.

6.2 גילה הפקח "פלישה ותיקה" למקרקעי הייעור, במסגרת הגילוי עליו לעשות את הפעולות הבאות:

6.2.1 על הפקח לפעול ע"פ האמור בסעיף 5 לעיל (למעט 5.2.2 – שכן אין המדובר ב"פלישה טרייה").

6.2.2 על הפקח להזמין מודד מוסמך, אשר ימדוד את גבולות הסגת הגבול.

6.2.3 הפקח, לאחר שהתייעץ עם היועץ המשפטי, יזמן פגישה משותפת עם גורם אכיפה נוסף (סיירת ירוקה/נציג רמ"י וכו') והפולש, על מנת להציג את הממצאים ולנסות לשכנע את הפולש, לפנות את הפלישה.

6.2.4 על הפקח לרשום תיעוד של הפגישה ותוצאותיה ולמלא דו"ח אירוע ממוחשב

6.2.5 במידה ולא פינה הפולש את הפלישה, על הפקח להגיש למנהל יחידת הפיקוח תיק תביעה.

6.2.6 מנהל יחידת הפיקוח, יידע את היועץ המשפטי ואת מנהל מפ"ק בפרטי האירוע, טרם הגשת התביעה.

06.10.10	נוהל מס':	פיקוח מקרקעי ייעור	שם הנוהל:
10.1.2018	מתאריך: 1	ייעור	פרק:
עמודים	7 מתוך: 4	פיקוח מקרקעי ייעור	פרק משנה:

7. טיפול ברעייה ללא רישיון במקרקעי הייעור

7.1 קק"ל מאפשרת לבעלי מקנה לרעות ביערות, עפ"י הסדרי רעייה המפורטים ב"נוהל מס' 06.04.23 - רעייה עונתית ביערות קק"ל".

7.2 גילה הפקח "רעייה" במקרקעי הייעור, עליו לנקוט בפעולות הבאות:

7.2.1 הפקח יבקש מהרועה שיזדהה בפניו ויתשאל את הרועה לגבי זהותו של בעל העדר. כמו כן, ירשום במקום האירוע את תמליל שיחתו עם הרועה (בזמן אמת).

7.2.2 הפקח יצלם את העדר והרועה כאשר הם נמצאים בתחום מקרקעי הייעור.

7.2.3 הפקח יבדוק במשרדי האזור האם ניתן רישיון לבעל העדר רישיון ובאילו תנאים.

7.2.4 הפקח ירשום בדו"ח את מקום הרעייה, ויעלה אותו על גבי מפה.

7.3 בירור ממצאי הבדיקה

7.3.1 הפקח יתשאל את בעל העדר לגבי המצאות העדר במקרקעי הייעור ללא רישיון רעיה או בניגוד לתנאי הרישיון.

7.3.2 במקרה ונמצא שלבעל העדר אין רישיון בתוקף או תנאי הרישיון מופרים, ידאג להוצאת העדר מהמשטח ויעקוב אחר חזרת העדר למכלאה.

7.3.3 היה והרועה לא נמצא בשטח, יצלם הפקח את "מספר האוזן" של בעל החיים.

7.3.4 היה ואין באפשרות הפקח לצלם את "מספר האוזן", עליו לפנות לפקח ה"סיירת הירוקה" או ליחידת ה"פיצוח" (פיקוח, צומח וחי במשרד החקלאות) בכדי לזהות את העדר ובעליו.

7.3.5 הפקח יפעל לאחר זיהוי העדר ובעליו, ובכלל זה בעזרת קשרים עם גורמי פיקוח אחרים לאתר את בעל העדר ולתשאולו לגבי המצאות העדר בשטח.

7.3.6 הפקח יגיש על פי שיקול דעתו ובתיאום עם מנהל יחידת הפיקוח, תלונה במשטרה.

7.3.7 הפקח, יתעד את הנזק שנגרם ויבקש אישור מנהל יחידת הפיקוח והיועץ המשפטי להמשך טיפול להכנת תביעה כספית על הנזק, בעזרת שמאי חקלאי.

7.3.8 הפקח ירשום וישלח דו"ח אירוע ממוחשב ויכין את תיק התביעה בהתאם.

8. מרעה דבורים ביער

8.1 קק"ל מאפשרת לבעלי כוורות דבורים והציבם ביערות, עפ"י הסדרי רעייה המפורטים ב"נוהל מס' 06.04.27 – מרעה דבורים ביערות קק"ל".

8.2 הטיפול במקרה גילוי כוורות (מרעה דבורים) יעשה בדומה לטיפול בגילוי מרעה מקנה, בשינויים המתבקשים.

06.10.10	נוהל מס':	פיקוח מקרקעי ייעור	שם הנוהל:
10.1.2018	מתאריך: 1	ייעור	פרק:
עמודים	7 מתוך: 5	פיקוח מקרקעי ייעור	פרק משנה:

9. כריתה/נטילה עצים ממקרקעי הייעור

- 9.1 הגיע הפקח לאתר שבוא מבצעים עבודות כריתה ע"י קבלנים שזכו במכרז, עליו לזהות את מקום הכריתה ולבדוק הפקח את הרישיונות שניתנו לקבלן ותעודות המשלוח שהוצאו ע"י הקק"ל.
- 9.2 הפקח יבקש מהכורת את הרישיונות המתחייבים, לאחר שיזדהה בפניו כפקיד יערות. **על הפקח להפעיל שיקול דעת באם לזמן טרם בדיקת הרישיונות גורמי אכיפה נוספים שיגבו ויעזרו במידת הצורך.**
- 9.3 במידה והוצגו רישיונות כאמור, ימלא הפקח דו"ח ביקורת (ממוכן) ויוודא שהקבלן אינו חורג מתנאי הרישיון שבידו.
- 9.4 במקרה שהסתבר שרישיונות הכורת אינם רישיונות מתאימים, ידרוש הפקח להפסיק לאלתר את הכריתה והנטילה/הובלה ויזמין את המשטרה.
- 9.5 הפקח יצלם את שטח הכריתה, כולל צילום של הכורת ושל הכלים שבעזרתם בוצעה הכריתה וידווח למנהל האזור, היערן ומנהל יחידת הפיקוח על הפסקת העבודה כאמור.
- 9.6 הפקח יתשאל את הכורת וירשום את הדברים שנאמרו על ידי הכורת. במידת הצורך, על פי שיקול דעתו, הפקח יתפוס את הרכב והמסורים.
- 9.7 הפקח יודיע באופן מיידי על האירוע למנהל יחידת הפיקוח, למנהל האזור והיערן הגושי.
- 9.8 הפקח ימלא דו"ח ממוחשב על האירוע ועל הפסקת העבודה ויגיש בעצמו תלונה במשטרה.
- 9.9 בהמשך, יכין הפקח דו"ח עבירה ממוחשב ותיק תביעה ויעבירו למנהל יחידת הפיקוח וליועץ המשפטי.
- 9.10 מנהל יחידת הפיקוח, בהתייעצות עם היועץ המשפטי, לאחר קבלת החומר, יחליט על המשך הטיפול ובכלל זה על טיפול משפטי.

10. גילוי ראשוני של אירוע חד פעמי של גורם חוץ במקרקעי הייעור

- 10.1 קק"ל מאפשרת לגורמים שונים (מסחריים, פרטיים מוסדיים וכו') לערוך אירועים ביערות, עפ"י ההסדרים שנקבעו ב"נוהל מס' 06.04.05 – שימוש מסחרי ארעי ביערות".
- 10.2 גילה הפקח בשטח קיום/הכנות/פרסום ושלוט/כוונה לערוך אירוע במקרקעי הייעור, עליו לעשות את הפעולות הבאות:
- 10.2.1 הפקח יזדהה ויפנה למשתתפי האירוע (יש לנסות ככול שניתן להגיע למארגני האירוע) בכדי לקבל מידע על אופן האירוע והפעילות המתוכננת.
- 10.2.2 במידה והפעילות אינה "חריגה" (פעילות אתגרית, פעילות שאינה באתר מוסדר לקהל לרבות במסלולים שאינם מסומנים וזאת ללא תלות בכמות מינימאלית של משתתפים), על הפקח לבדוק מספר משתתפים. היה ומספר המשתתפים קטן מ-100 איש, יבקש הפקח לשמור על הסדר, הניקיון, הבטיחות והביטחון.
- 10.2.3 היה ומספר המשתתפים גדול מ-100 איש, על הפקח לבדוק כי ברשות המארגנים ישנם האישורים המתאימים לקיום אירוע חד פעמי במקרקעי

06.10.10	נוהל מס':	פיקוח מקרקעי ייעור	שם הנוהל:
10.1.2018	מתאריך: 1	ייעור	פרק:
עמודים	7 מתוך: 6	פיקוח מקרקעי ייעור	פרק משנה:

הייעור, בהתאם ההסדרים שנקבעו ב"נוהל מס' 06.04.05 – שימוש מסחרי ארעי ביערות".

10.2.4 במידה והפעילות הינה "חריגה" (פעילות אתגרית, פעילות שאינה באתר מוסדר לקהל לרבות במסלולים שאינם מסומנים) וללא תלות במספר המשתתפים, על הפקח לבקש אישורים מתאימים בהתאם לנוהל דלעיל.

10.2.5 אם נמצאו ברשות המארגנים אישורים מתאימים, יבקש הפקח מהמשתתפים לשמור על הסדר, הניקיון, הבטיחות והביטחון.

10.2.6 בהעדר אישורים מתאימים לפעילות המתבצעת, יש לידע את מנהל האיזור/יערן גושי ולתעד את התייחסותם לאירוע. כמו כן, יש לידע את מנהל יחידת הפיקוח.

10.2.7 על הפקח להתריע בפני המשתתפים שעליהם להפסיק לאלתר את הפעילות ה"חריגה" ולמלא דו"ח אירוע ממוחשב.

10.2.8 על הפקח לוודא כי האירוע החריג מסתיים וכי כל המשתתפים מתפזרים. במידה ומשתתפי האירוע אינם נענים להוראות הפקח (לסיים את האירוע במידית) עליו להזמין משטרה על מנת לפזר את האירוע.

11. גילוי שימושים חריגים במקרקעי הייעור

11.1 כאשר עולה חשד שישנו שימוש חורג במקרקעי הייעור, על הפקח לעשות את הפעולות הבאות:

11.1.1 הפקח יצלם את השטח החשוד בשימוש החורג (כגון: פריצת מסלולי אופניים פיראטיים, מקפצות שונות, פריצת שבילים, חסימת דרכים/שבילים, הקמת מבנים ומתקנים, פעולות כריה וחפירה וכד').

11.1.2 הפקח יאתר את המיקום בעזרת G.P.S ויעלה את גבולות האיתור על מפת אורטופוטו הכוללים את שכבת הגושים, החלקות, שם היער וישוב קרוב, אם ישנו.

11.1.3 הפקח יאתר את החשוד/ים במעשה, בתחום מקרקעי הייעור. ויבדוק מול האזור כי לא ניתן אישור כלשהו לשימוש החורג, בכתב.

11.2 בהתאם לממצאים, הפקח יוציא דו"ח אירוע ממוחשב ויצרף את המפה והתמונות בהתאם.

11.3 המשך הטיפול באירוע זה, יהיה בהתאם לחוות דעת מנהל יחידת הפיקוח והפקח הרלוונטי בתיאום עם מנהל האזור, היערן וממונה בטיחות מבקרים ארצי.

12. אחריות

האחריות ליישום נוהל זה חלה על מנהל מפ"ק ועל כל בעל תפקיד בקק"ל, כנגזר מתוכן הנוהל.

האחראי לעדכון הנוהל ובדיקת התאמתו לצרכי הקרן הקימת לישראל יהיה מנהל מפ"ק.

06.10.10	נוהל מס':	פיקוח מקרקעי ייעור	שם הנוהל:
10.1.2018	מתאריך: 1	גרסה: 1	פרק: ייעור
עמודים 7	מתוך: 7	עמוד מס': 7	פרק משנה: פיקוח מקרקעי ייעור

13. תחולה ותוקף

הנוהל חל על כל עובדי קק"ל והוא תקף מעת פרסומו.